

ბსუ-ს სტუდენტთა გზამკვლევი

I თავი

ბსუ-ს სასწავლო პროცესში გამოყენებულ ტერმინთა განმარტებები (განახლებული რედაქცია, სექტემბერი 2023 წ.)

ბსუ-ს აკადემიური საბჭოს 2015 წლის 8 ოქტომბრის N111 დადგენილებით დამტკიცებული „სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესი“ განმარტავს (წინამდებარე გზამკვლევის დანართი 2) ამავე წესში და ბსუ-ს სასწავლო პროცესში გამოყენებულ შემდეგ ტერმინებს:

უმაღლესი განათლება – სრული ზოგადი განათლების შემდგომი განათლება, რომელიც უზრუნველყოფს ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-6–მე-8 დონეების შესაბამისი სწავლის შედეგების მიღწევას და დასტურდება კვალიფიკაციის დამადასტურებელი შესაბამისი დოკუმენტით;

აკადემიური უმაღლესი განათლება – უმაღლესი განათლების კურსი, რომელიც მოიცავს ბაკალავრიატის, მაგისტრატურის, მასწავლებლის მომზადების ინტეგრირებულ საბაკალავრო-სამაგისტრო, დიპლომირებული მედიკოსის/სტომატოლოგის და დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამებს;

ბსუ-ს სტუდენტი – პირი, რომელიც „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონით და ბსუ-ს წესდებით განსაზღვრული წესით ჩაირიცხა და სწავლობს ბსუ-ს საგანმანათლებლო პროგრამაზე, აგრეთვე პირი, რომელიც ჩაირიცხულია უცხო ქვეყნის კანონმდებლობის შესაბამისად აღიარებულ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში და რომელიც ერთობლივი უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის ფარგლებში ასრულებს სასწავლო კომპონენტის ან/და კვლევითი კომპონენტის ნაწილს ბსუ-ში ან/და ბსუ-ს დამოუკიდებელ სამეცნიერო-კვლევით ერთეულში. ბსუ-ს სტუდენტის სტატუსს პირი მოიპოვებს ბსუ-ს შესაბამის პროგრამაზე ჩაირიცხვის შესახებ ბსუ-ს რექტორის ბრძანების საფუძველზე, ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგად ან ერთიანი ეროვნული გამოცდების გავლის გარეშე ან მობილობის საფუძველზე;

ხელშეკრულება - უნივერსიტეტს და სტუდენტს შორის დადებული ხელშეკრულება, რომლის ფორმა მტკიცდება ბსუ-ს რექტორის ბრძანებით. ხელშეკრულებით განისაზღვრება მხარეთა უფლებები და ვალდებულებები, რაც გათვალისწინებულია საქართველოს კანონმდებლობით, გამომდინარეობს „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონიდან, „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონიდან, ბსუ-ს წესდებიდან ან/და ბსუ-ს სხვა სამართლებრივი აქტებიდან;

აკადემიური რეგისტრაცია - ბსუ-ს სასწავლო პროცესის მართვის ელექტრონულ სისტემაში (შემდეგში - ელ.სისტემა“) სასწავლო კურსების (სასწავლო კომპონენტის) დარეგისტრირება, „სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესის“, ბსუ-ს აკადემიური საბჭოს ან რექტორის ბრძანებით განსაზღვრული აკადემიური კალენდარის/ვადების შესაბამისად;

ადმინისტრაციული რეგისტრაცია - ბსუ-ში სწავლის საფასურის გადახდა, ბსუ-ს სწავლის საფასურის გადახდის წესისა და ბსუ-ს რექტორის ბრძანებით განსაზღვრული ვადების შესაბამისად;

აკადემიური ხარისხი – კვალიფიკაცია, რომელიც სტუდენტს ენიჭება ფაკულტეტის საბჭოს გადაწყვეტილებით, უმაღლესი აკადემიური განათლების შესაბამისი საფეხურის დასრულებისას, შესაბამისი პროგრამის მოთხოვნების შესრულების შეთხვევაში.

ბაკალავრიატი – აკადემიური უმაღლესი განათლების პირველი საფეხურის საგანმანათლებლო პროგრამა. ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგები შეესაბამება ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-6 დონისათვის განსაზღვრულ განზოგადებულ სწავლის შედეგებს; **ბაკალავრი** – მფლობელი იმ აკადემიური ხარისხისა, რომელიც პირს ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული კრედიტების რაოდენობის ათვისების შედეგად ენიჭება;

დიპლომირებული მედიკოსი/სტომატოლოგი – მფლობელი იმ აკადემიური ხარისხისა, რომელიც პირს სამედიცინო აკადემიური უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის დასრულებისა და დადგენილი კრედიტების დაგროვების შედეგად ენიჭება. პროგრამა ითვალისწინებს მედიკოსის/სტომატოლოგის მომზადებას პრაქტიკული ხასიათის პროფესიული საქმიანობისათვის;

მედიცინის უმაღლესი განათლების დარგობრივი მახასიათებელი (სსიპ - განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის დირექტორის 2022 წლის 16 ნოემბრის №1465694 ბრძანებით განახლებული) - მედიცინის აკადემიური განათლების სტანდარტი, რომელშიც განსაზღვრულია 0912 მედიცინის სფეროს დარგობრივი მახასიათებლები და ასახავს ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-7 დონის შესაბამისი სწავლის შედეგების მინიმალური მოთხოვნებს და მათ მისაღწევად საჭირო სწავლება-სწავლისა და შეფასების მეთოდებსა და სხვა არსებითი მახასიათებლებს. დოკუმენტი ასახავს ცოდნის, უნარების, ავტონომიურობისა და პასუხისმგებლობის იმ კონკრეტულ სპექტრს, რომელიც ექნება მედიცინის ერთსაფეხურიანი საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულს.

მაგისტრატურა – აკადემიური უმაღლესი განათლების მეორე საფეხური; **მაგისტრანტი** – მაგისტრანტი არის სტუდენტი, რომელიც სწავლობს მაგისტრატურაში; **მაგისტრი** – მფლობელი იმ აკადემიური ხარისხისა, რომელიც პირს მაგისტრატურის საგანმანათლო პროგრამით გათვალისწინებული კრედიტების რაოდენობის ათვისების შედეგად ენიჭება;

განათლების მაგისტრი – იმ აკადემიური ხარისხის მფლობელი, რომელიც პირს მასწავლებლის მომზადების ინტეგრირებული საბაკალავრო-სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის ან მაგისტრატურის საგანმანათლებლო პროგრამის დასრულების და დადგენილი კრედიტების დაგროვების შედეგად ენიჭება. განათლების მაგისტრის აკადემიურმა ხარისხმა შეიძლება პირს მიანიჭოს მასწავლებლობის უფლება;

დოქტორანტურა – აკადემიური უმაღლესი განათლების მესამე საფეხური; **ბსუ-ს დოქტორანტი** – დოქტორანტი არის სტუდენტი, რომელიც სწავლობს

დოქტორანტურაში/სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამაზე;

გაცვლითი საგანმანათლებლო პროგრამის მონაწილე სტუდენტი – საქართველოს უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების ან უცხო ქვეყნის კანონმდებლობის შესაბამისად აღიარებული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების სტუდენტი, რომელიც გაცვლითი საგანმანათლებლო პროგრამის ფარგლებში აგროვებს კრედიტების განსაზღვრულ რაოდენობას პარტნიორ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში;

მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა - ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული საგნის/საგნობრივი ჯგუფის ძირითად სწავლის სფეროში შემავალი ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამის ფარგლებში ან ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამისა და მასწავლებლის მომზადების ინტეგრირებული საბაკალავრო-სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამისაგან დამოუკიდებელი, შესაბამის სტანდარტზე დაყრდნობით შემუშავებული უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამა, რომლის სწავლის შედეგებიც შეესაბამება ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-6 დონისათვის განსაზღვრულ განზოგადებულ სწავლის შედეგებს.

მასწავლებლის მომზადების ინტეგრირებული საბაკალავრო-სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა – შესაბამის სტანდარტზე დაყრდნობით შემუშავებული უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამა, რომელიც მოიცავს შესაბამისი საგნების/საგნობრივი ჯგუფების მოდულს, მასწავლებლის მომზადების მოდულს, თავისუფალი კომპონენტების მოდულს, სასკოლო პრაქტიკისა და პრაქტიკის კვლევის მოდულს და რომლის სწავლის შედეგებიც შეესაბამება ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-7 დონისათვის განსაზღვრულ განზოგადებულ სწავლის შედეგებს;

სტუდენტის სტატუსის შეჩერება - სტუდენტის უფლება-მოვალეობების შესრულებისგან განთავისუფლება, სტუდენტის სტატუსის შეწყვეტის გარეშე;

აკადემიური თავისუფლება – აკადემიური პერსონალის, სამეცნიერო პერსონალისა და სტუდენტთა უფლება, დამოუკიდებლად განახორციელონ სწავლება, სამეცნიერო კვლევა და სწავლა;

საგანმანათლებლო პროგრამა (კურიკულუმი) – უმაღლესი განათლების კვალიფიკაციის მისაღებად აუცილებელი სასწავლო კურსების/მოდულების ერთობლიობა, რომელშიც მოცემულია პროგრამის მიზნები, სწავლის შედეგები, სასწავლო კურსები/მოდულები/კონცენტრაციები შესაბამისი კრედიტებით, სტუდენტთა შეფასების სისტემა და სასწავლო პროცესის ორგანიზების თავისებურებები, მათ შორის, ელექტრონული სწავლების გამოყენების შესაძლებლობა (ასეთის არსებობის შემთხვევაში).

ინდივიდუალური საგანმანათლებლო პროგრამა – სტუდენტის ინტერესებისა და აკადემიური მომზადების დონის შესაბამისად შედგენილი პროგრამა;

სასწავლო კურსის პროგრამა (სილაბუსი) – დოკუმენტი, რომელიც იძლევა ინფორმაციას სასწავლო კურსის/მოდულის მიზნების, სწავლის შედეგების, კრედიტების, შინაარსის, სწავლებისა და სწავლის მეთოდების, შეფასების კრიტერიუმებისა და ელექტრონული

სწავლების გამოყენების შესაძლებლობის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) შესახებ;

რეგულირებადი საგანმანათლებლო პროგრამა – ბსუ-ს პროგრამები: სამართლის, მედიცინის და პედაგოგიური;

გაცვლითი საგანმანათლებლო პროგრამა (საერთაშორისო მობილობა) – საგანმანათლებლო პროგრამა, რომელიც ხორციელდება საქართველოს უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებასა და უცხო ქვეყნის კანონმდებლობის შესაბამისად აღიარებულ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებას შორის დადებული სტუდენტთა გაცვლის შესახებ ხელშეკრულების საფუძველზე და მიზნად ისახავს გაცვლითი საგანმანათლებლო პროგრამის მონაწილე სტუდენტის მიერ კრედიტების განსაზღვრული რაოდენობის დაგროვებას პარტნიორ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში;

მობილობა – სტუდენტთა და აკადემიური პერსონალის თავისუფალი გადაადგილება სწავლის, სწავლებისა და კვლევის პროცესებში მონაწილეობისათვის როგორც საქართველოში, ისე უცხოეთში, რასაც თან სდევს სწავლის პერიოდში მიღებული განათლების, კრედიტების ან კვალიფიკაციის აღიარება;

შიდა მობილობა - ბსუ-ს სტუდენტთა თავისუფალი გადასვლა ბსუ-ს ერთი საგანმანათლებლო პროგრამიდან სხვა საგანმანათლებლო პროგრამაზე;

განათლების აღიარება - საქართველოს ან უცხოეთის უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში მიღებული კვალიფიკაციის ან ამავე დაწესებულებაში სწავლის პერიოდში მიღებული განათლების (კრედიტების) საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად აღიარება;

მოდული – სწავლების დამოუკიდებელი თანმიმდევრული ბლოკი, რომელიც აერთიანებს მონათესავე სასწავლო კურსებს/საგნებს. მოდულში განსაზღვრულია სასწავლო კურსთა/საგანთა ურთიერთკავშირები და თანმიმდევრობა. რამდენიმე მოდული შეადგენს სასწავლო გეგმას;

კრედიტი –ერთეული, რომელიც გამოხატავს სტუდენტისათვის საჭირო სასწავლო დატვირთვას და რომლის მიღებაც შესაძლებელია სწავლის შედეგების მიღწევის შემდეგ. **სტუდენტის სასწავლო დატვირთვა** არის ის დრო, რომელიც საჭიროა საგანმანათლებლო პროგრამის კომპონენტებით განსაზღვრული სწავლის შედეგების მისაღწევად. სტუდენტის სასწავლო დატვირთვა უნდა ეფუძნებოდეს დამოუკიდებელ და საკონტაქტო საათებს.

კონცენტრაცია - უმაღლესი განათლების პირველი და მე-2 საფეხურის საგანმანათლებლო პროგრამის ძირითადი სწავლის სფეროს შესაბამისი შინაარსის სასწავლო კურსების/საგნების/მოდულების დაჯგუფება კონკრეტულ თემაზე/საკითხზე ფოკუსირებით. კონცენტრაციას აქვს სწავლის შედეგი, რომელიც გათვალისწინებულია საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგებში;

სწავლის შედეგები – საგანმანათლებლო პროგრამის, მოდულის, კონცენტრაციის,

სასწავლო კურსის დასრულების შედეგად სტუდენტის მიერ მიღებული ცოდნა და შეძენილი უნარები. **სწავლის შედეგების** მიღწევის შესაფასებლად გამოიყენება **შეფასების მეთოდები** (ზეპირი/წერილითი გამოცდა/გამოკითხვა, პროექტი, პორტფოლიო, ტესტი, ესსე, დემონსტრირება, პრეზენტაცია, დისკუსია, აუდიოვიზუალური ნაწარმოების წარმოდგენა, გამოფენა, სპექტაკლში მონაწილეობა/დადგმა, საკონცერტო შესრულება, პრაქტიკული/თეორიული დავალების შესრულება, სამუშაო ჯგუფში მუშაობა, დისკუსიაში მონაწილეობა, კაზუსის ამოხსნა, იმიტირებულ პროცესში მონაწილეობა, ობიექტურად სტრუქტურირებული კლინიკური გამოცდა (OSCE), ობიექტურად სტრუქტურირებული პრაქტიკული გამოცდა (OSPE) და სხვ).

კვალიფიკაცია – სწავლის შედეგი, რომელიც მიიღწევა უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის დაძლევის და დასტურდება ბსუ-ს მიერ გაცემული დიპლომით;

დიპლომი – ბსუ-ს შესაბამისი ფაკულტეტის საბჭოს მიერ მინიჭებული აკადემიური ხარისხის (კვალიფიკაციის) დამადასტურებელი მკაცრი აღრიცხვის დოკუმენტი (გაიცემა ბსუ-ს რექტორის ბრძანების საფუძველზე);

დიპლომის დანართი – გაიცემა დიპლომთან ერთად, სტუდენტის მიერ მიღებული განათლების შინაარსის და მისთვის მინიჭებული კვალიფიკაციის დასადასტურებლად;

პლაგიატი - აკადემიური არაკეთილსინდისიერება. ბსუ-ს აკადემიური საბჭოს 2019 წლის 8 ივლისის N01-01/71 დადგენილებით დამტკიცებული „ბსუ-ში აკადემიური კეთილსინდისიერების დაცვის წესით“ (წინამდებარე გზამკვლევის დანართი N27) განისაზღვრება ბსუ-ში აკადემიური კეთილსინდისიერების დაცვის პოლიტიკა, მექანიზმები, დარღვევის სახეები, მასზე რეაგირების პროცედურა და სანქციები;

ანტიპლაგის პროგრამა - Moodle ელექტრონული სწავლების პლატფორმასთან ინტეგრირებული, ნაშრომის ორიგინალობის შეფასების/სხვა ნაშრომთან მსგავსების გამოვლენის (დეტექტირების) ელექტრონული სისტემა (შემდეგში - **ტურნიტინი/Turnitin**). აღნიშნული პროგრამის მართვა/ოპერირება ხორციელდება ბსუ-ს აკადემიური საბჭოს მიერ დამტკიცებული „ბსუ-ში ტურნიტინის პროგრამის ადმინისტრირების წესის“ (წინამდებარე გზამკვლევის დანართი N33) შესაბამისად;

დისტანციური (ელექტრონული) სწავლება – საქართველოს უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში უმაღლესი განათლების ნებისმიერ საფეხურზე უმაღლესი განათლების მისაღებად ორგანიზებული, დისტანციური/ელექტრონული ფორმით ან კომუნიკაციის სხვა საშუალებების გამოყენებით წარმართული, საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული სასწავლო პროცესი ან მისი ნაწილი, რომელიც არ ითვალისწინებს განსაზღვრულ ადგილას სტუდენტისა და უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების პერსონალის ერთდროულად ყოფნას. ბსუ-ს სტუდენტთა ელექტრონული (დისტანციური) სწავლების ადმინისტრირება (წინამდებარე გზამკვლევის დანართი N30 - ბსუ-ში ელექტრონული სწავლების ადმინისტრირების წესი“) ხორციელდება ბსუ-ს სტუდენტური პორტალის მეშვეობით, რისთვისაც შექმნილია მოდული - „ელექტრონული სწავლება“.

სტუდენტური პორტალი - portal.bsu.edu.ge (შემდეგში - „პორტალი“), რომელშიც ინტეგრირებულია სასწავლო პროცესის მართვის ელექტრონული სისტემა - spm.bsu.edu.ge (შემდეგში - „ელექტრონული ჟურნალი“/„ელ. ჟურნალი“). პორტალის ადმინისტრირება ხორციელდება ბსუ-ს სტუდენტთა ელექტრონული სერვისების ადმინისტრირების წესის შესაბამისად (წინამდებარე გზამკვლევის დანართი N24).

სამინისტრო - საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო; მინისტრი - საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი;

ცენტრი - სსიპ - განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი;

სისტემა - სსიპ - განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემა.